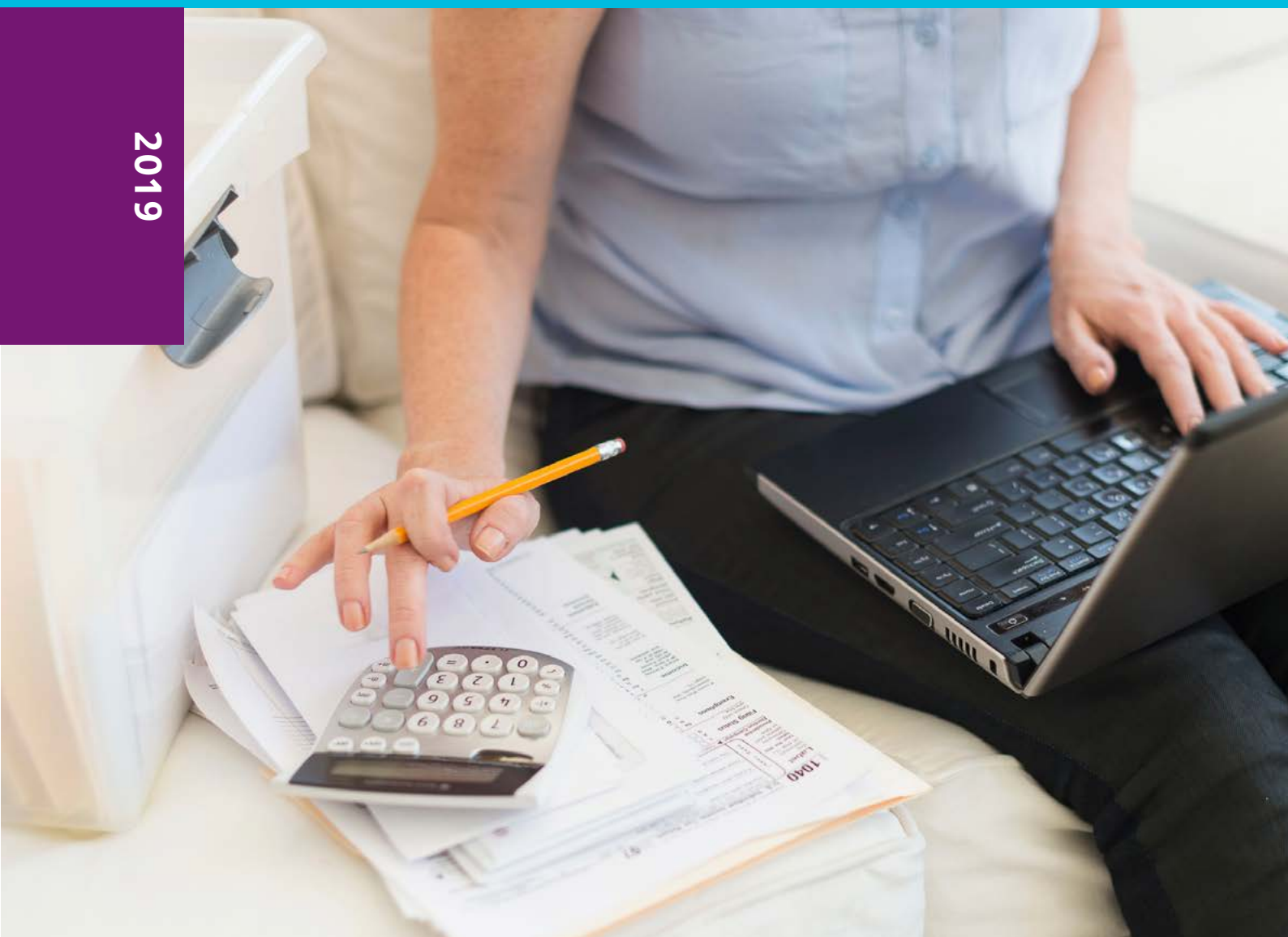




Methodologische bijlage bij Toeslagen terugbetalen

2019



Methodologische bijlage bij Toeslagen terugbetalen

De tekst in dit document is vastgesteld op 5 juni 2019. Dit document is op 13 juni 2019 aangeboden aan de Tweede Kamer.



Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Wat hebben we onderzocht?	5
1.2	Aanpak	6
1.3	Leeswijzer	6
2	Opzet van de analyses	7
2.1	Onderzoeksperiode	7
2.2	Ontvangen bestanden	7
2.3	Definitie toeslagschulden	9
2.4	Onderzoeksgegevens	10
2.5	Analyse-aanpak	15
3	Referenties	17



1 Inleiding

1.1 Wat hebben we onderzocht?

Toeslagen – de huurtoeslag, de kinderopvangtoeslag, het kindgebonden budget en de zorgtoeslag – zijn financiële regelingen die het inkomen van huishoudens aanvullen. De Algemene Rekenkamer heeft de schulden onderzocht die huishoudens opbouwen doordat zij een teveel aan toeslagen hebben ontvangen. Het systeem van toeslagen werkt met voorschotten waarbij het recht op toeslagen voorafgaand aan het toeslagjaar ingeschat wordt. Deze inschatting kan gedurende het jaar veranderen doordat de situatie van een huishouden verandert. Daarnaast kan na afloop van het jaar blijken dat de situatie anders was dan ingeschat. We hebben voor de toeslagjaren 2012 tot en met 2017 gekeken naar huishoudens die toeslagen ontvangen en die – doordat hun oorspronkelijke recht op toeslagen verlaagd werd – teveel toeslag ontvingen.

We onderzochten voor deze huishoudens hoe zij het bedrag aan toeslagen dat teveel is ontvangen hebben voldaan (bijvoorbeeld door dit bedrag terug te betalen of te laten verrekenen met nog te ontvangen toeslagen) en hoe lang ze daarover doen. We onderzochten welke huishoudens te maken krijgen met langdurige toeslagschulden, en hoe dit samenhangt met factoren als de hoogte van de toeslagschulden, het aantal toeslagen waarover schulden zijn ontstaan, en huishoudkenmerken. De volgende onderzoeksvragen stonden in dit onderzoek centraal:

1. Hoe zien toeslagschulden er in de praktijk uit?
2. Hoeveel huishoudens hebben toeslagschulden en hoe lang lopen die toeslagschulden?
3. Hoeveel huishoudens hebben toeslagschulden voor meer dan één toeslagsoort?
4. Hoe hoog zijn de toeslagschulden van huishoudens, in absolute zin en relatief ten opzichte van het huishoudinkomen?
5. Houdt de lengte van de periode waarin huishoudens toeslagschulden hebben verband met de absolute en relatieve hoogte van de toeslagschulden, het aantal toeslagen waarover schulden zijn ontstaan, en andere huishoudkenmerken?
6. Is er een verband tussen de omvang en duur van toeslagschulden met maatregelen van de Belastingdienst sinds 2012?

In dit onderzoek keken we niet naar:

- Het niet-gebruik van toeslagen. Niet-gebruik betekent dat mensen geen toeslag ontvangen terwijl ze er wel voor in aanmerking zouden komen als ze een aanvraag zouden doen;



-
- Toeslagontvangers aan wie in de onderzochte periode *niet* ten minste één keer een terugvordering is opgelegd. Bij deze toeslagontvangers was in deze periode het toeslagbedrag kennelijk telkens goed ingeschat, of te laag ingeschat, waardoor ze alleen een of meer nabetalings hebben ontvangen.

1.2 Aanpak

We hebben kwantitatieve analyses uitgevoerd op gegevens van de Belastingdienst over toeslagaanvragers en terugvorderingen van toeslagen voor de toeslagjaren 2012 tot en met 2017. De beslissingen van de Belastingdienst over recht en hoogte van toeslagen en het instellen van terugvorderingen van teveel uitbetaalde toeslagen hebben we in dit onderzoek als vertrekpunt genomen en verder niet inhoudelijk beoordeeld. Ook voor de kenmerken van toeslagaanvragers zijn we uitgegaan van de gegevens die daarover bij de Belastingdienst bekend zijn.

1.3 Leeswijzer

Deze verantwoording is bedoeld om helder inzicht te bieden in de methodologische aanpak waarop het rapport “Toeslagen terugbetalen” van de Algemene Rekenkamer is gebaseerd. Deze uitleg is een aanvulling en verdieping op de tekst van het onderzoeksrapport. De bijlage dient daarom niet los van het rapport zelf gezien te worden.

2 Opzet van de analyses

2.1 Onderzoekperiode

De onderzoekperiode betreft de toeslagjaren 2012 tot en met 2017. We hebben gegevens gebruikt voor alle toeslagontvangers die in deze jaren een toeslag hebben ontvangen – en die tenminste een keer te maken hebben gehad met verlaging van hun recht op toeslag. We hebben hiervoor de gegevens die tot en met 31 december 2018 bij de Belastingdienst bekend waren gebruikt. Zie de tabel hieronder voor een overzicht van in hoeverre op deze datum de toeslagrechten over de jaren 2012-2017 *definitief* waren vastgesteld.

Tabel B1 Stand definitieve toeslagen 2012–2017, per 31 december 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Huurtoeslag	100,0%	100,0%	99,9%	99,7%	98,8%	91,2%
Kindgebonden budget	100,0%	100,0%	99,9%	99,7%	97,6%	82,2%
Kinderopvangtoeslag	100,0%	100,0%	99,9%	99,8%	98,5%	79,9%
Zorgtoeslag	100,0%	100,0%	99,7%	99,5%	98,4%	91,0%
Totaal	100,0%	100,0%	99,8%	99,6%	98,4%	89,2%

Bron: Opgave van Belastingdienst/Toeslagen

Omdat het hier persoonsgegevens betreft heeft een Privacy Impact Assessment plaatsgevonden en is de gegevensverwerking van dit onderzoek geregistreerd in het AVG register van de Algemene Rekenkamer.

2.2 Ontvangen bestanden

Het onderzoek is gebaseerd op drie bestanden die door de Belastingdienst beschikbaar zijn gesteld aan de Algemene Rekenkamer. Een bestand met 1) gegevens over de verlagingen van het toeslagrecht (zogenaamde *positieve* vorderingen) en de terugvorderingen en betalingen als gevolg hiervan, 2) een bestand met gegevens over toeslagontvangers en eventuele toeslagpartners die met een verlaging te maken hebben gehad, en 3) een bestand met aantallen van alle toeslagontvangers (voor de 4 soorten toeslagen) in de onderzoekperiode.

- Bestand 1 bevat de gegevens van 27,7 miljoen verlagingen van het toeslagrecht (met elk een uniek vorderingsnummer) over de toeslagjaren 2012-2017. Bestand 2 bevat achtergrondgegevens van 6,8 miljoen toeslagontvangers die in de onderzoekperiode tenminste een keer een verlaging hebben ontvangen. Voor deze personen hebben we

de gegevens voor alle jaren opgevraagd, ook de jaren waarin zij geen terugvordering hebben ontvangen. Elke persoon heeft een unieke identificatienummer (fi-nr) dat gebruikt wordt om gegevens van één persoon over de jaren heen te koppelen. Elke persoon komt dus zes keer (2012-2017) terug in dit bestand.

- Bestand 3 bevat een overzicht van 9,1 miljoen toeslagontvangers met per toeslagjaar informatie over welke toeslagen zij in de onderzoeksperiode hebben ontvangen.

We hebben deze gegevens op twee niveaus geanalyseerd: op niveau van verlagingen toeslagrecht en op niveau van huishoudens. Om dit te kunnen doen hebben we een nieuwe tabel gecreëerd waarin we de gegevens op het niveau van verlagingen toeslagrecht en op het niveau van toeslagontvangers geaggregeerd en gecombineerd hebben op het niveau van huishoudens. Dit is een tabel met een regel per huishouden met informatie over de terugvorderingen die huishoudens in de onderzoeksperiode hebben ontvangen en de kenmerken van huishoudens (zie figuur 1).



Figuur B1 Opbouw en combinatie van de gebruikte data-sets

2.3 Definitie toeslagschulden

Het onderzoek richt zich op alle gevallen waarin het toeslagrecht wordt verlaagd. Het kan hier gaan over een (nieuwe) voorlopige vaststelling van het recht gedurende het toeslagjaar of de definitieve vaststelling aan het eind van het toeslagjaar. Deze verlaging van het toeslagrecht kan leiden tot een verlaging van de resterende uitbetalingen (een *bijstelling*) of –als dit niet voldoende is – tot een terugvorderingen. Het onderzoek richt zich in eerste instantie op zowel *bijstellingen* als *terugvorderingen*.

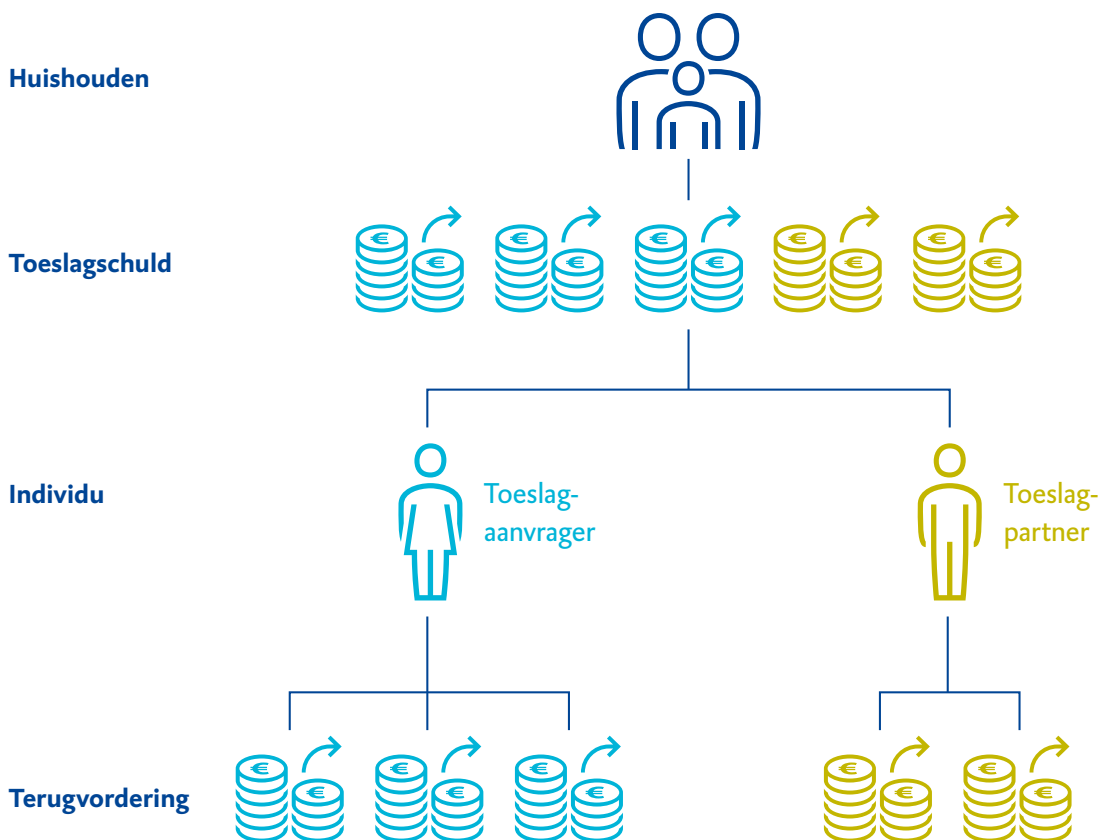
Bij een *bijstelling* krijgt een toeslagontvanger bericht van de Belastingdienst dat het toeslagbedrag dat iemand elke maand ontvangt verlaagd wordt omdat volgens het opnieuw vastgesteld recht blijkt dat iemand teveel toeslagen heeft ontvangen. Het gaat hier in principe alleen over voorlopige herzieningen van het toeslagrecht.

Bij een *terugvordering* krijgt de toeslagontvanger bericht van de Belastingdienst dat een bedrag moet worden terugbetaald. Een terugvordering heeft een datum van dagtekening, die geldt als beginpunt voor de betaaltermijnen die voor terugvorderingen gelden. Het kan hier gaan over zowel een voorlopige herziening als een definitieve vaststelling van het toeslagrecht.

Toeslagschulden worden in dit onderzoek gedefinieerd als de terugvorderingen die een huishouden aan de Belastingdienst verschuldigd is. Zolang er één of meer terugvorderingen lopen bij een toeslagontvanger of diens toeslagpartner, heeft hun huishouden een toeslag-schuld. De terugvorderingen, per individuele toeslag en per toeslagjaar, bouwen op tot de totale toeslagschuld van een huishouden.

Hoewel *terugvorderingen* door de Belastingdienst opgelegd worden aan de toeslaa-anvrager gaan we voor dit onderzoek ervan uit dat in de praktijk aanvragers en partners *gezamenlijk* (als toeslaghuishouden) verantwoordelijk zijn om deze bedragen terug te betalen.

Toeslagschulden van huishoudens zijn opgebouwd uit de terugvorderingen van toeslagpartners



Figuur B2 Opbouw van toeslagschulden van huishoudens

2.4 Onderzoeksgegevens

Dit onderzoek richt zich hoofdzakelijk op *toeslaghuishoudens* als analyse-eenheid. We hebben voor elke combinatie van toeslagaanvragers en eventuele partners een huishoud-*identifiser* aangemaakt. De huishoud-*identifiser* is een gestandaardiseerde unieke combinatie van persoonsnummers van belastingpartners – als twee mensen partner zijn in een belastingjaar krijgen ze hetzelfde nummer onafhankelijk van wie aanvrager en wie deelnemer is. In totaal hebben we de gegevens over verlagingen voor 7,2 miljoen unieke huishoudens geanalyseerd, waarvan 6,9 miljoen unieke huishoudens met tenminste een terugvordering.

Voor deze aanpak geldt dat per toeslagjaar ontvangers van toeslaghuishoudens kunnen wisselen: voor ongeveer een-derde van de toeslagontvangers in het onderzoek geldt dat



ze in de onderzoeksperiode in 2 of meer toeslaghuishoudens hebben gezeten. Voor dit onderzoek is elk uniek huishouden een keer mee geteld. Op het moment dat een toeslagontvanger wisselt van toeslagpartner, of van wel/geen partner naar geen/wel partner dan wordt deze in dit onderzoek meegenomen als een nieuw huishouden. Ruim de helft, 68% van de huishoudens in dit onderzoek was onveranderd in de 6 jaar.

Tabel B2 Aantal verschillende huishoudens per persoonsnummer (toeslagjaren 2012–2017)

Aantal huishoudens	Aantal	Aandeel t.o.v. totaal
1	4.631.928	68 %
2	2.109.572	31 %
3	28.264	0,4 %
4-6	546	0 %
Totaal	6.770.310	100 %

Bron: Algemene Rekenkamer, berekend op basis van gegevens van de Belastingdienst

Hoogte Inkomen. We hebben per toeslagontvanger (en eventuele toeslagpartner) het bruto inkomen zoals bekend in de inkomensgegevens van de Belastingdienst gebruikt. Dit betekent dat dit inkomen bekend is alleen voor huishoudens met inkomsten uit loon, uitkering of pensioen en niet voor huishoudens met andere inkomens zoals winst uit een onderneming (we hebben daarom ook naar verzamelinkomen gekeken, zie de paragraaf over *relatieve hoogte terugvordering* voor meer informatie). Op basis van het bekende bruto-inkomen heeft de Belastingdienst een netto inkomen *geschat* op basis van het bruto inkomen minus de loonbelasting en rekening houdend met de zorgverzekeringswet (ZVW) premie en bijdrage. Dit geschat netto inkomen gebruiken we in dit onderzoek als een benadering van het besteedbaar inkomen van een huishouden om de hoogte van ontvangen toeslagen en/of te betalen terugvorderingen tegen af te zetten.

Voor elk toeslaghuishouden hebben we de inkomens van ontvanger en eventuele partner opgeteld om een bruto en netto huishoudinkomen te berekenen. Als het huishoudinkomen zoals bekend bij de Belastingdienst onder de grens van de bijstand uitkomt hebben we de inkomensgegevens als onbetrouwbaar beschouwd en niet meegenomen in de verdere analyse. We konden op basis van de onderzochte gegevens voor 78% van alle huishoudens een geschat netto huishoudinkomen vaststellen. Voor de overige 22% was het geregistreerde inkomen of onbekend of lag het gezamenlijke huishoudinkomen onder bijstandsniveau (€ 668 euro netto). Dan hebben we het inkomen niet meegenomen in dit onderzoek. Veel van deze huishoudens bestaan uit tenminste 1 ondernemer en zullen inkomen uit een eigen onderneming hebben.



Naast bruto en netto huishoudinkomen, hebben we ook het verzamelinkomen per huishouden berekend door de verzamelinkomens van toeslagaanvrager en -partner op te tellen. Omdat het verzamelinkomen ook bekend is voor huishoudens met inkomsten uit ondernemingen hebben we deze als alternatief gebruikt (zie paragraaf *relatieve hoogte terugvordering*).

Inkomensklasse. We hebben het bruto inkomen gebruikt om een huishoudindeling te maken naar inkomensklasse. Voor elk huishouden hebben we het gemiddelde huishoudinkomen over de jaren heen berekend. Aan de hand van gegevens van het CPB (Macro Economische Verkenning, 2017) en over het wettelijke minimumloon (rijksoverheid.nl) hebben we huishoudens vervolgens ingedeeld in een van de volgende inkomensklassen:

- < minimum;
- minimum – modaal;
- modaal - 2x modaal;
- > 2x modaal.

We hebben hierbij de bruto-inkomensgrenzen van 2015 genomen. Voor modaal inkomen was dit € 2.958 euro, voor het minimuminkomen € 1.501 euro en voor het bijstandsniveau (50% van het minimuminkomen) € 750 euro. Op deze manier hebben we 89% van de huishoudens in een bruto-inkomensklasse kunnen indelen.

Huishoudsamenstelling. Het doel van dit onderzoek is om voor huishoudens alle toeslagen gezamenlijk in beeld te brengen. Bij het vaststellen van het recht op toeslagen verschilt de definitie van huishoudens echter: zo worden voor de huurtoeslag huisgenoten wel tot het huishouden gerekend, terwijl deze voor de andere toeslagen niet meegeteld worden. Om deze reden hebben we voor dit onderzoek toeslaghuishoudens ingedeeld volgens de CBS definitie van sociaaleconomische samenstelling van huishoudens (CBS, 2018):

- Eenpersoons met kind(eren).
- Eenpersoons zonder kind(eren).
- Paar met kind(eren).
- Paar zonder kind(eren).
- Meerpersoons met kind(eren).
- Meerpersoons zonder kind(eren).

Eenpersoons versus paar hebben we bepaald aan de hand van aanwezigheid van een toeslagpartner: er is voor dit onderzoek sprake van een paar als er een toeslagpartner is. Als kinderen tellen kinderen tot 18 jaar die volgens de basisregistratie personen geregistreerd zijn op het adres waarop de toeslag is aangevraagd. Als alle kinderen de leeftijdsgrens van 18 zijn gepasseerd, verandert het huishouden van ‘met kinderen’ naar ‘zonder kinderen’. Dit hebben we per toeslagjaar bekeken. Als er op het adres meer personen dan de aanvrager samen met een eventuele partner en kinderen geregistreerd staan, hebben we een huishouden als meerpersoonshuishouden geregistreerd.

Tabel B3 *Classificatie van meerpersoonshuishoudens: situatie “Toeslagaanvrager met adres waarop meer dan twee volwassenen geregistreerd staan”*

Feitelijke situatie	Beoordeling Belastingdienst: aanwezigheid toeslagpartners	Classificatie in dit onderzoek: Samenstelling en Inkomen	Toeslag waarvoor dit relevant kan zijn
2 volwassenen met 1 inwonend kind 18-27 jaar	1 huishouden met 2 volwassenen en 1 huishouden met 1 volwassene	1 meerpersoonshuishouden met inkomen aanvrager plus partner en 1 meerpersoonshuishouden met inkomen aanvrager	Zorgtoeslag
1 alleenstaande ouder met 2+ inwonende kinderen 18–27 jaar	1 huishouden met 1 volwassene en 2+ huishoudens met ieder 1 volwassene	1 meerpersoonshuishouden met inkomen aanvrager 2+meerpersoonshuishoudens met inkomen aanvrager	Zorgtoeslag
3+ volwassenen (waarvan één partnerpaar)	1 huishouden met 2 volwassenen en 1+ huishouden met 1 volwassene	1 meerpersoonshuishouden met inkomen aanvrager plus partner 1+ meerpersoonshuishouden met inkomen aanvrager	Huurtoeslag (mogelijk is er ook sprake van ‘medebewoners’)
3+ volwassenen (zonder partnerpaar)	3+ huishoudens met ieder 1 volwassene	3+ meerpersoonshuishoudens met inkomen aanvrager	Huurtoeslag (mogelijk is er ook sprake van ‘medebewoners’)

De tabel laat zien dat wij het kenmerk ‘meerpersoonshuishouden’ geven aan alle huishoudens die wonen op een adres waar volgens de Belastingdienst meer dan 2 volwassenen geregistreerd staan. Daarnaast geven wij het kenmerk ‘meerpersoonshuishouden’ onder bepaalde omstandigheden ook aan huishoudens die (volgens de beoordeling van de Belastingdienst) alleen bestaan uit een toeslagontvanger zonder toeslagpartner.



Verder hebben we in onze classificatie niet gekeken naar eventuele ‘medebewoners’ van wie, volgens de regels van de huurtoeslag, het inkomen ook relevant kan zijn voor het bepalen van het toeslagrecht. Om huishoudinkomen voor alle 4 de toeslagen op dezelfde manier te berekenen hebben we in ons onderzoek ook voor het inkomen van een huishouden dat huurtoeslag ontvangt, alleen het inkomen van de toeslagontvanger en diens eventuele toeslagpartner meegeteld. Onze classificatie resulteert dus, waar het gaat om de huurtoeslag en er sprake is van ‘medebewoners’, in een lagere schatting van het huishoudinkomen dan het inkomen dat door de Belastingdienst gebruikt is om de hoogte van het toeslagrecht te bepalen.

Looptijd terugvorderingen. De looptijd van een terugvordering is berekend door te kijken naar het verschil tussen de datum van dagtekening, en de datum waarop de vordering op € 0 is komen te staan. Terugvorderingen die op 31-12-2018 nog open stonden maar korter dan 10 weken (70 dagen) liepen (156.365 vorderingen), hebben we niet meegenomen.

Hoogte terugvordering. De hoogte van de terugvordering is het bedrag dat wordt teruggevorderd omdat er meer aan toeslagen is uitbetaald dan waar op het moment van ontstaan van de vordering recht op was. We hebben dus de (volledige) beginstand meegenomen op het moment dat die terugvordering ontstaat, en keken verder alleen naar het moment dat de terugvordering voldaan is. We keken niet naar het verloop van de aflossingen.

Relatieve hoogte terugvordering. We hebben de relatieve hoogte van de terugvordering in vergelijking met het inkomen van huishoudens berekend. Hiervoor hebben we het bedrag van de terugvordering gedeeld door het netto huishoud(maand)inkomen plus het totaalbedrag aan toeslagen waar een huishouden *definitief* recht op heeft. Doordat voor 22% van de huishoudens de schatting van het netto inkomen ontbrak hebben we voor deze huishoudens ook geen relatieve hoogte van de terugvordering kunnen berekenen.

We hebben op dezelfde manier de relatieve hoogte van terugvordering t.o.v. het verzamelinkomen berekend. Hoewel het verzamelinkomen hoger is dan het besteedbaar inkomen van een huishouden, is het voordeel van deze aanpak, dat we de relatieve hoogte van toeslagschulden ook voor huishoudens met inkomen uit ondernemingen hebben kunnen vaststellen. Uit de analyses naar verschillen tussen inkomensklasse en huishoudtypes in relatieve hoogte toeslagschuld komt hetzelfde beeld als we de relatieve hoogte ten opzichte van het verzamel- in plaats van het netto-inkomen berekenen (zie § 3.6.5 van de bijlage op www.rekenkamer.nl die bij het rapport gepubliceerd is).

Perioden van toeslagschuld. Per huishouden hebben we gekeken naar de periode(n) waarin er een of meerdere terugvorderingen aaneengesloten open stonden (zie ook figuur 6 in § 2.3.1 van het rapport). Per huishouden hebben we bepaald wat de eerste datum en de laatste datum was waarop een of meerdere in de tijd overlappende of direct aansluitende terugvorderingen openstonden. Vervolgens hebben we per huishouden het *aantal perioden van toeslagschuld*, en de *totale* en *gemiddelde duur* van deze perioden berekend. Dit hebben we gedaan door per periode de som of het gemiddelde van de hoogte en looptijd van alle individuele vorderingen binnen zo'n periode te berekenen. Daarnaast hebben we per huishouden het (gemiddeld) aantal vorderingen per periode berekend.

Hoogte van toeslagschuld. Per huishouden hebben we de gemiddelde hoogte van toeslag-schuld berekend door het gemiddelde bedrag van alle terugvorderingen die het huishouden heeft ontvangen te berekenen. Op een gelijke manier hebben we ook de gemiddelde relatieve hoogte van toeslagschuld berekend: door het gemiddelde te nemen van de relatieve hoogte van alle terugvorderingen die het huishouden tijdens de onderzoeks-periode heeft ontvangen.

Gemiddeld aantal terugvorderingen en bijstellingen per huishouden per jaar. We hebben per toeslagjaar het gemiddeld aantal terugvorderingen en *bijstellingen* per huishouden berekend door per huishouden het totaal aantal vorderingen en bijstellingen per jaar op te tellen en van deze som voor huishoudens per jaar het gemiddelde te berekenen. De gemiddelde hoogte betreft de hoogte van een terugvordering voor een gemiddeld huishouden in dat jaar. De gemiddelde duur van een terugvordering per huishouden per jaar is op dezelfde manier berekend.

Relatieve hoogte toeslagen. We hebben de relatieve hoogte van toeslagen berekend door per huishouden per jaar het definitieve recht aan toeslagen te delen door het netto jaar-inkomen plus het totale bedrag aan toeslagrecht voor dat toeslagjaar.

2.5 Analyse-aanpak

We hebben voor dit onderzoek 27,6 miljoen verlagingen van toeslagrecht bij 7,2 miljoen unieke huishoudens (waarvan 7,0 miljoen unieke huishoudens met terugvorderingen en 0,2 miljoen huishoudens met alleen bijstellingen) in de periode 2012- 2017 geanalyseerd. In 4,7 miljoen (17%) gevallen van verlaging ging het om een verlaging van uitbetaling (bijstelling) en in 22,8 miljoen (83%) gevallen om een terugvordering.



Voor de resultaten over verlagingen toeslagrecht (verlaging uitbetalingen en terugvorderingen) hebben we het bestand op niveau van verlaging toeslagrecht geanalyseerd. Voor de resultaten op huishoudenniveau hebben we de gecombineerde en geaggregeerde tabel op huishouden niveau geanalyseerd. De beschrijvende resultaten van dit onderzoek staan in ons rapport *Toeslagen terugbetalen* dat op www.rekenkamer.nl kan worden teruggevonden.



3 Referenties

CBS (zonder datum). 'Samenstelling huishouden'. <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/begrippen?tab=s#id=samenstelling-huishouden>, geraadpleegd op 20 november 2018.





Voorlichting

Afdeling Communicatie

Postbus 20015

2500 EA Den Haag

telefoon (070) 342 44 00

voorlichting@rekenkamer.nl

www.rekenkamer.nl

Omslag

Ontwerp: Corps Ontwerpers

Foto: Tetra images/HH

Den Haag, juni 2019